

Cena prenumeraty: w ŁODZI: Kwartalnie Mk. 14.40 Miesięczn. „ 4.80 Za roznośenie 70 fen. miesięcznie. Z przes. pocztową: Kwartalnie Mk. 19.50 Miesięczn. „ 6.50

Kalendarzyk:

Niedz. 1.VI Bl. Jakóba Strz. Pon. 2.VI Marcel. i Blan. Wt. 3.VI Erazma. Sr. 4.VI Franciszka Carac.

Redakcja

w Łodzi Al. Kościuszki 41. TELEFON 28.

ROZWOJ

dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Niedziela, dnia 1 czerwca 1919 roku.

Można zamawiać „Rozwój“: w PABJANICACH u p. Groblińskiego, Nowy Rynek, Kłosk; w ZGIERZU u p. Lacha, Kłosk

CENA OGŁOSZEN: Przed tekstem lub w tekście 2 marki, za tekstem 65 fenigów, nekrologi 1 marka za warsz. patitowy. Drobnie ogłoszenia 10 fen. wyraz. Najmniej 80 fen. Ogłoszenia zamiejscowe 10 procent drożej. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne.

Za pozwoleniem Ministerstwa Skarbu w 2-ym półroczu rozegrana będzie

4-ta Loteria INWALIDÓW WOJENNYCH

Klasowa na

40,000 losów, 20,000 wygranych

na sumę 4 MILJONY 462 TYSIĄCE MAREK.

Główna wygrana 350,000 Marek.

Ciągnięcie I-iej klasy 10 i 12 Lipca r. b.

Zgłoszenia o kolektę przyjmuje Zarząd, Warszawa, Trębacka 2.

Wojna Rumunii z Ukrainą.

(Telefonem od wł. korespondenta)

Rumunia wysyła ultimatum Ukrainie. Ukraińcy wypowiedzieli wojnę Rumunii.

Kraków, 31-go maja. Ukraińskie biuro prasowe ogłasza: Podczas gdy armja Hallera (I) atakuje nas i posuwa się naprzód, Rumuni wysyłają ultimatum, zapowiadające obsadzenie okrę-

gu kołomyjskiego. Rząd ukraiński przyjął do wiadomości ultimatum i wypowiedział Rumunii wojnę.

Odpowiedź niemiecka na warunki pokojowe.

Wczoraj podaliśmy w ogólnych zarysach streszczenie odpowiedzi niemieckiej, dziś zamieszczamy je w szerszych znacznie ramach. Ze streszczenia tego widać ową skórę lisia, w którą się przybrali przedstawiciele Niemiec. Ciekawa logika krzyżacka. Niemcom wszystko wolno — innym narodom nie. Co Niemcy zabrali to prawnie — co mają dać to jest rzecz bezprawna. „Berliner Tageblatt“ grozi.

Sentymentalny wątek.

Odpowiedź Niemiec doręczona w czwartek w południe brzmi:

Panie Prezydencie! Mam zaszczyt wręczyć Panu spostrzeżenia niemieckiej delegacji co do projektu traktatu pokojowego. Przybyliśmy do Wersalu w oczekiwaniu propozycji pokojowej, opartej na podstawie porozumienia. Mielśmy niezłomną wolę uczynić wszystko, ażeby odpowiedzieć ciężkim przez nas zaciągniętym zobowiązaniom. Spodziewaliśmy się sprawiedliwego pokoju. Byliśmy przerażeni, gdyśmy w tym dokumencie przeczytali, jakie żądania stawia nam zwycięska siła przeciwnika. Im głębiej wnikaliśmy w traktat, tem bardziej przekonywaliśmy się o prawdziwości, że żądania tego traktatu przechodzą siły narodu niemieckiego.

Nie chcą zwrócić nic ze skradzionej Polski.

Mamy dla odbudowania państwa polskiego zrzec się przeważnie niemieckich Prus Zachodnich, niemieckich części Pomorza, rdzennie niemieckiego miasta Gdańska i pozwolić, by stary port Gdańsk został wolnym miastem pod polskim zwierzchnictwem. Mamy się zgodzić na to, ażeby Prusy wschodnie zostały amputowane od całego państwa i skazane na wymarcie i zgodzić się mamy, ażeby czysto niemiecka Kłajpeda miała być nam zrabowana.

Mamy się zrzec na korzyść polaków i czechosłowaków Górnego Śląska, chociaż stoi on więcej niż 750 lat w ścisłej politycznej łączności z Niemcami, przepełniony jest niemieckim życiem i stanowi podstawę dla całego przemysłu we wschodnich Niemczech.

Niemcom wolno brać cudzo, ale wara, gdy kto zastosuje ich metodę.

Przeważnie niemieckie powiaty mają być ustąpione Belgji bez dostatecznego dla niezawisłości późniejszego głosowania. Czysto niemieckie zagłębie Saary, ma być oderwane od naszego państwa, a jego późniejsze przyłączenie do Francji ma być przygotowane. Chociaż nie jesteśmy Francji winni ludzi, tylko węgiel, przez 15 lat ma być obszar ten obsadzony, a sprzymierzeni mają prawo odmówić po 15 latach zwrotu tego kraju. Tymczasem mogą wszystko uczynić, ażeby gospodarcze i moralne stosunki z krajem macierzystym rozluźnić, w końcu zaś sfalszować głosy ludności miejscowej.

Choć ujawniać — ale sami radziby nie ponieść konsekwencji.

Tak rozkawałkowane i osłabione Niemcy oświadczyć mają swoją gotowość do poniesienia wszystkich kosztów wojny przeciwnika, do zapłacenia sum, które wielokrotnie przewyższają cały państwowy i prywatny majątek niemiecki. Jednocześnie żąda przeciwnik, ażebyśmy płacili odszkodowanie ludności cywilnej. Suma do zapłacenia ma być określona jednostronnie i ma podlegać następnym zmianom i podwyżkom. W ten sposób naród niemiecki byłby skazany stale na niewolę.

Mimo tak niesłychanych żądań i niemożliwości nam odbudowy naszego życia gospodarczego, mamy wydać naszą flotę handlową, mamy zrzec się wszelkich naszych wartości zagranicznych, mamy przenieść na przeciwnika wszystkie własności zagraniczne nawet w krajach

PIĘGI I PRYSZOCZE usuwa najskuteczniej KREM „EROS”

Do nabycia we wszystkich aptekach, skrajach aptecznych i perfumerjach. — UWAŻAJ! Wystrzegaj się kremów z podobnymi nazwami. 834—n 13

sprzymierzonych. Także po zawarciu pokoju mają nieprzyjaciele prawo zlikwidowania naszych majątków. Żaden niemiecki kupiec nie będzie w innych krajach ochroniony przed zarządzeniami wojennymi.

Oddają kolonie — byleby nimi rządził.

Mamy zrzec się zupełnie naszych kolonii. Nawet niemieccy misjonarze nie mogą posiadać prawa do wykonywania swego zawodu. Mamy zrzec się wszelkich gospodarczych i finansowych korzyści, a nawet wewnątrz mamy się zrzec prawa samostanowienia o sobie.

Komisja odszkodowania otrzymuje dyktatorską moc rozporządzania całym naszym życiem ludzkim, gospodarczym i naszą kulturą, t.j. otrzymuje władzę, która przekracza znacznie kompetencję niemieckiego cesarza, parlamentu i sejmu na całym obszarze państwa. Komisja rozporządza nieograniczenie gospodarką państwa i jednostek.

Także na innych obszarach zostanie zniesiona suwerenność Niemiec. Główne rzeki niemieckie będą oddane międzynarodowemu zarządowi. Niemcy muszą się zgodzić na uzupełnienie treści traktatu, który dotyczy na wschodzie ich własnych granic.

Naród niemiecki jest wykluczony ze związku ludów. W ten sposób cały naród ma wyrzec się własnej godności, a nawet podpisać wyrok śmierci na siebie. Niemcy wiedzą, że muszą ponieść ofiary, ażeby dojść do pokoju.

Co dla nich możliwe, a co niemożliwe.

Niemcy pójda do ostatnich granic tego, co jest dla nich możliwe.

1. Niemcy ofiarują się przeprowadzić rozbrojenie przed wszystkimi innymi narodami, ażeby pokazać, iż chcą wprowadzić nowy wielki pokój prawnego. Niemcy zrzekają się powszechnej służby wojskowej i pomijając warunki przejściowe zmniejszają swoją armję do 100,000 ludzi, ale stawiają za warunek, że na tychmiast będą przyjęte do ligi narodów, jako państwo równouprawnione. Niemcy uważają że będzie stworzona prawdziwa liga narodów do której będą należały wszystkie narody dobrej woli, a także bliżsi wrogowie. Związek ten musi być zawarty z uczuciem wzajemnej

— Szwecja udziela gościny dzieciom polskim.

a) Wczoraj o godz. 7 m. 10 rano z dworca kolei Fabryczno-Łódzkiej wyjechała partja 21 dzieci (15 chłopców i 6 dziewcząt) do Szwecji, zakwalifikowanych przez wydział szkolnictwa, na skutek zaproszenia Szwedzkiego Czerwonego Krzyża. Dzieci udały się do Warszawy pod opieką panny Janiny Gastmanówny, nauczycielki 4-klasowej szkoły.

W Warszawie grupa dzieci Łódzkich połączy się z dziećmi z innych miast i stąd pod opieką panny Gebethnerówny i p. Kijewskiego, oraz referenta ministerjum pracy i opieki społecznej p. Jerzego Kunczewicza, udadzą się na Mławę, Gdańsk do Szwecji.

Wszystkie dzieci, udające się na wypoczynek, pozostaną w Szwecji w ciągu trzech miesięcy na koszt ministerjum. Koszty podróży i drobne wydatki ponosi miasto.

Odjeżdżając dziatwa odśpiewała „Rotę” Kopnickiej.

— Walka z lichwą.

a) Komisja sądowa przy urzędzie walki z lichwą postanowiła: 1) skonfiskować znaczną ilość gotowych ubrań, znalezionych w mieszkaniu u Jakóba Worobiejczyka, przy ul. Dzielnej № 36; 2) skonfiskować zapasy pieprzu u Jakóba Russaka, zamieszkałego przy ul. Konstancyńskiej № 30 i pociągnąć go do odpowiedzialności za spekulację; 3) skonfiskować zapasy przędzy i odpadków, znalezionych w mieszkaniu Mordki Bornsteina przy ul. Kilińskiego № 19; 4) skonfiskować 230 funtów cukru faryny, znalezionej u Wolfa Bulwy przy ul. Główniej № 47; 5) skonfiskować 320 sztuk hałek, znalezionych w mieszkaniu: Braci Makower przy ul. Karola № 4 i u Icka Grünglassa przy ul. Widzewskiej № 55. Komisja nałożyła karę na Grünglassa w wysokości 1,000 marek.

Sprawę tow. akc. „Warrant” (Piotrkowska № 56) o zarekwirowanie 400 par butów męskich — komisja sądowa postanowiła przestać z wnioskami i opinia do Warszawy.

Wreszcie komisja sądowa postanowiła skonfiskować u Chaima Wintera przy ul. Wólcząńskiej № 21, znaczną ilość różnych towarów kolonijalnych i nałożyć karę w wysokości 1,500 marek.

— Cena podwód.

a) Na posiedzeniu Wydziału Powiatowego z dnia 3-go kwietnia r. b. ustalono ceny za wynajęcie podwód w powiecie Brzezińskim, a mianowicie:

a) w czasie zimowym — 5 miesięcy zimowych: listopad, grudzień, styczeń, luty i marzec — podwoda parokonna 15 mk., podwoda jednokonna 10 mk.

b) w czasie letnim podwoda parokonna 30 mk., podwoda jednokonna 30 mk.

galicyjskich z tą samą radą, aby z hajdamakami przysiężka nie szukać.

Rozgniewał się jegomość, bo jakoś układy szły słabo...

W parę tygodni potem okazało się, że nikt z hajdamaków o umowie tej na serio nie myślał, a w krótkim potem czasie redaktor „Dziennika Berlińskiego” p. Krysiak wydobyl na jaw ciekawe dokumenty, dowodzące bratania się Rusinów z Niemcami. Czy łobuz kiedy słowa dotrzyma? Otóż takim w najgorszym gatunku łobuzem jest hajdamaka.

Zawierał z nami układy pokojowe, a robił przegrupowania wojsk, skamlał o pokój, a myślał o wojnie, wyciągał rękę do zgody, a miał w drugiej ukryty nóż.

Przekonali się o tem dowodnie nasi kierownicy polityczni, przekonali się ogół, jeno w to wszystko nie wierzyła koalicja. Widziała ona mordy, grabieże, pożogi, znęcanie się hajdamaków nad bezbroną ludnością, sama doświadczając tego, groziła nawet hajdamakom, zmuszając do polubownego zakończenia sprawy, o czem tamci słyszeć nie chcieli, a dziś, kiedy to wszystko nie pomogło i oręż polski musiał do porządku przyprowadzić Galicję — koalicja — jak donoszą prywatne wiadomości, zażądać miała od przedstawicieli Narodowego Komitetu Polskiego w Paryżu, aby walk tych wojska polskie z rusinami zaprzęstały, gdyż koalicja na to się nie zgadza.

Pomyśleć-by można było, że Polacy, wchodząc do zajętych krajów, będą wchodzili jako

Konferencja w sprawie szkół zawodowych.

W komisji handlowej.

a) Delegat ministerjum Lipiński zaznajomił członków komisji, z schematem szkół handlowych, opracowanym przez sekcję trzecią ministerjum W. R. i O. P.

Komisja uznała za konieczne; aby sekcja 3 ministerjum W. R. i O. P. zamknęła te kursy handlowe, które mają kurs półroczny jako nieodpowiadające swemu zadaniu, a nawet szkodliwe, 2) aby były tworzone kursy dwu i czterosemestralne, 3) aby przy kursach istniały oddziały językoznawcze dla wykładu języków obcych, 4) aby kursy były zróżniczkowane z programem elastycznym, przystosowanym do miejscowych warunków.

W stosunku do Łodzi komisja uznaje, że jedynie tylko poważna i zasobna w środki instytucja, jaką jest Zgromadzenie kupców m. Łodzi może takie kursy założyć.

Komisja uważa za konieczne utworzenie całego szeregu szkół dokształcających oraz wprowadzenie przymusu szkolnego. Wypowiedziano się również za potrzebą założenia szkół dwuklasowych dla drobnych kupców, otwarcie 6 klasowej szkoły handlowej dla dziewcząt oraz szkoły 8 klasowej, z uwzględnieniem nauk ekonomiczno-społecznych.

Komisja wypowiedziała się zasadniczo przeciwko edukacji.

W komisji ogrodniczej.

Komisja do spraw szkoły ogrodniczej z kursem pszczelarskim postanowiła przekształcić istniejącą już szkołę w Rudzie Pabjanickiej, pod egidą P. M. Szk., która korzysta z subsydjum Macierzy, sejmiku powiatowego, gminy, instytucji społecznych, Tow. rolniczego i osób prywatnych.

Szef sekcji p. Miklaszewski zapewnił, iż po przedstawieniu szczegółowego programu nauk oraz budżetu i wysokości subsydjów, ministerjum nie odmówi subsydjowania szkoły i okazania jej wogóle wszelkiej materialnej i moralnej pomocy.

— Obrona mienia polaków.

Związek obrony mienia polaków, poszkodowanych na terytorjum b. ces. rosyjskiego, z pp.: Lednickim i księciem Druckim Lubeckim na czele, zamierza wkrótce założyć w mieście naszym oddział, a to celem rejestracji szkód. Zapowiedziane na 2-go czerwca w sali „Manteuffla” o godz. 4-iej po poł., zebranie wywołało ogromne zainteresowanie w sferach handlowych. Jako referenci wystąpią: mecenas St. Pniewski i dyr. Lautenberg.

Żołnierze-mściciele, że rozpoczną się egzekucje, kary, kontrybucje, — coś tymczasem wprost przeciwnego. Polacy przychodzą tam i dzielą się kawałkiem ostatniego chleba ze zgłodniałym mieszkańcem, który owacyjnie wita wojska polskie, jako zbawców i dobrodziejów swoich.

A koalicja woła:

„Dosyć tego, iść dalej nie można, gdyż my solidarnie protestujemy”.

Może i mądrze robi koalicja, bo po co polacy mają nieść różczkę oliwną, nieść pokój, czyż nie lepiej, jak się tam wydziobią te kruki, jak się te wilki pożażerają.

Dziś naród owacyjnie wita wojska polskie, ale kto wie czy jutro owa hajdamaczyzna nie porwie za broń, nie weźmie w dłoń siekiery lub noża i nie wytnie w pień ludzi, którzy im chleb i swobodę przynieśli.

Wszak to potomkowie tych co nieustannie dłoń swą podnosili na Rzeczpospolitą!

Jeszcze jedna uwaga. Hajdamaczyzna łączy się dziś z bolszewikami. Lada chwila ta nowa, ale bardzo sympatyczna kompanijka, zyskawszy na siłach, może runąć na Polskę.

Zapytujemy się więc p. Pralon'a i koalicji, czy da nam wtedy wojsko i czy obroni kraj nasz od nowych napaści, od nowych pożog i rzezi?

To pytanie nasze Paryżki Komitet Narodowy musi postawić protestującej koalicji i uzyskać od niej odpowiednie zapewnienie.

X. X.

Zwiedzanie gmachów szkolnych.

Przed południem komisja z szefem sekcji p. Miklaszewskim na czele zwiedzała kilka gmachów szkolnych, mianowicie Szkołę rzemiosł przy ul. Wodnej, gdzie szczegółowych wyjaśnień udzielał pp. Koźmiński i Wagner, gmach dawnej szkoły przemysłowo-rękodzielniczej przy ul. Pańskiej nr. 115, gdzie mieści się obecnie sąd okręgowy. Po konferencji z prezesem sądu p. Rossmanem okazało się, że gmach ten, gdzie znajdują się maszyny, różne urządzenia, laboratorja, będzie można oddać na użytek szkoły włókienniczej. Dla sądu okręgowego musi być wybudowany gmach specjalny.

Zebranie plenarne.

O godzinie 6 wieczorem w lokalu Giełdy zgromadzili się członkowie poszczególnych komisji na zebranie plenarne.

Sprawozdanie z prac komisji technicznej przedstawił inż. Gutke, z prac komisji handlowej p. Adamowicz, oraz z komisji ogrodniczej sekcji p. Miklaszewski. Po przyjęciu do wiadomości zapadłych uchwał komisji, zebrani wysłuchali zakomunikowanego przez p. Miklaszewskiego szeregu ciekawych danych w sprawie wyższych uczelni handlowych. Szef sekcji prosił o złożenie do ministerjum odpowiednio uartykułowanego memoriału zawierającego wszystkie poruszone na konferencji sprawy.

Dr. J. Konic w imieniu Zgromadzenia kupców i Komitetu giełdowego złożył wniosek, aby powołać do życia odpowiednią ilość szkół handlowych wieczorowych dokształcających oraz wyższych uczelni państwowych.

Do pierwszych ma być przyjmowana młodzież, która ukończyła 4 wydziałową szkołę powstęchną, do wyższych zaś uczelni — ci, którzy ukończyli 6 klasową szkołę średnią.

P. Adamowicz wyraził żal z powodu, że przemysłowcy i kupcy, którzyby mogli udzielić cennych wskazówek byli słabo reprezentowani i udział ich w pracach komisji był bardzo mały.

Konferencja zamknięta została o godzinie 9 wieczorem.

— Kwestja cukrowa.

k) Od 1 czerwca mieszkańcy okręgu łódzkiego po wsiach i miasteczkach niżej 8,000 ludności będą otrzymywać po pół funta, czyli po 200 gramów na miesiąc cukru, miasta z ludnością powyżej 8 tysięcy po półtora funta na miesiąc na osobę.

Ograniczenia te spowodowane są brakiem cukru w cukrowniach, którego jest nie więcej niż tysiąc wagonów. W miejscach publicznych, jak cukiernie, kawiarnie, hotele, restauracje, bufety stacyjne, do podawania pozwala się używać na powyższy cel sacharyny.

— Ogólne zebranie robotników chrześcijańskich.

Dzisiaj, 1 bm. o godzinie 3-iej po południu w sali „Domu Ludowego” Przejazd 34, odbędzie się ogólne roczne zebranie członków stow. robotników chrześcijańskich.

W razie nie dościa do skutku zebrania w 1-szym terminie, następne zebranie odbędzie się tego samego dnia o godz. 5 po poł. bez względu na ilość członków.

Wejście na zebranie za książeczkami członkowskimi.

O liczne przybycie uprasza członków Zarząd.

— Zjazd służby folwarcznej.

a) Pod przewodnictwem kierownika polskich Związków zawodowych w Łodzi p. St. Helicha odbył się zjazd służby folwarcznej z powiatu noworadomskiego i częstochowskiego. Zjazd uchwałił założyć Związek robotników rolnych. Wybrano tymczasowy zarząd, złożony z 9 osób, któremu zebranie, w liczbie 250 delegatów z okolicznych dworów powierzyło załatwienie sprawy związanej z powołaniem do życia nowej organizacji.

— Osobiste.

a) Wyjeżdżają z Łodzi, przenosząc się na stałe do Poznania do wojsk Wielkopolskich, dowódca 8-go okręgu wojskowego pułkownik Jasiński, jako dowódca dywizji i porucznik Tyczyński adjutant pułk. Jasińskiego.

— Z rzeźni Bałuckiej.

W sprawie wzmianki naszej o kontrabandzie toju z Bałut do Prus przez żydów miejscowych, zarząd rzeźni bałuckiej komunikuje nam, że nocny ubój odbywa się tylko raz w tygodniu, w soboty od zachodu słońca do 12-ej w nocy i, że nad łojem nadzór sprawują urzędnicy wprawizacji.

— Smiały napad bandycki.

k) Wczoraj o godz. 2 po poł. przy ul. Przędzalnianej № 10, trzech uzbrojonych w rewolwery bandytów napadło na mieszkanie właścicielki domu, która znajdowała się sama ze służącą, ograbili ją i uciekli w kierunku tunelu kolejowego.

Straż bezpieczeństwa kolejowa poczęła ich ścigać, strzelając za uchodzącymi. W czasie pościgu jeden z bandytów, nazwiskiem Michalak, został zabity.

— Zgierz.

Majówka. W niedzielę, 1-go czerwca, w lesie Zgierskim w pobliżu przystanku tramwajowego (Adelmówek), odbędzie się zabawa leśna, z której dochód będzie przeznaczony na rzecz Koła Zgierskiego Polskiej Macierzy Szkolnej.

Spodziewamy się, że zabawa na ten cel urządzona ściągnie liczne tłumy ze Zgierza i Łodzi.

Teatr i sztuka.

— Teatr Polski.

Dziś, w niedzielę Teatr daje dwa widowiska po cenach popularnych. Po południu o godz. 3-ej powtórzony będzie wodewil ilustrowany muzyką i tańcami p. t. „Robert i Bertrand”.

Wieczorem zaś ukazuje się nieśmiertelne dzieło J. Słowackiego „Balladyna”, ze znakomitą artystką dramatyczną p. Heleną Arkawin w roli tytułowej.

Zdobycze po zajęciu Radziwiłkowa.

Warszawa, 31 maja (PAT.) Komunikat sztabu generalnego wojsk polskich.

Front galicyjsko-wołyński: Na froncie sytuacja bez zmiany. We wczorajszych walkach przy osiągnięciu linii Złotej Lipy wzięto 250 jeńców, odbito 700 naszych jeńców. Oprócz tego padło w nasze ręce 8 dział i kilkanaście kulomiotów.

W Radziejowie, który po krótkiej walce został zdobyty 23 maja przez 1-szy pułk ułanów krechowieckich, wzięto 460 jeńców, 8 dział,

30 kulomiotów, 1,200 karabinów, ogromne zapasy amunicji, 2,000 wagonów, kilkanaście lokomotyw, 3 pociągi sanitarne, pociąg awiacyjny z 2 nowymi samolotami, pociąg ze stacją telegrafu iskrowego, pociąg pancerny, 100 samochodów i bogate magazyny prowiantowe.

Front poleski: Ożywiona działalność bojowa i wywiadowcza.

Front litewsko-białoruski: Bez zmiany.

Wz. szefa sztabu gen.

podpisano *Haller*, pułkownik.

Ludność Litwy domaga się unji z Polską.

(Tel. od wł. koresp.)

Warszawa, 31 maja. Mieszkańcy Kowieńszczyzny złożyli na ręce Naczelnika Państwa memoriał z tysiącami podpisów, w którym domagają się oni ścisłej unji Polski z Litwą. Jedynie w ten sposób może być zabezpieczony rozwój polityczny oraz dobrobyt gospodarczy,

jedynie unja z Polską może być podwaliną rozkwitu Litwy.

Memoriał ten jest jednym jeszcze argumentem, przemawiającym za słusznością naszego usprawiedliwionego dążenia do wskrzeszenia świetnych, wielkopomnych tradycji jagiellońskich.

Armja bolszewicka śpieszy z pomocą ukraińcom.

(tel. od wł. koresp.)

Lwów, 31 maja. Od miarodajnej osoby, przybyłej z Rohatyna dowiadujemy się, że 100,000 armja bolszewicka maszeruje na Rohatyn. Spieszy ona w celu udzielenia pomocy ukraińcom.

Komisja polska w Małej Azji.

(tel. od wł. koresp.)

Warszawa, 31 maja. Wczoraj wyjechała do Azji specjalna komisja polska, z wice-ministrem, dr. Jodko na czele. Celem tej misji jest obznajmienie się z tamtejszymi stosunkami oraz nawiązanie kontaktu gospodarczego.

Polskie przedstawicielstwo zagranicą.

(tel. od wł. koresp.)

Warszawa, 31 maja. Ustalono już zostały kandydatury na dyplomatycznych posłów Polski zagranicą. W Kwirynale Konstany Skirmunt; w Sztokholmie Zygmunt Michałowski; w Chrystjanji Michał Sobolewski; w Bukareszcie Aleksander Skrzyński; w Buenos Ayres Ksawery hr. Orłowski.

Inne stolice w tych dniach zostaną również obsadzone.

Przeciw reformie agrarnej.

(telef. od własn. koresp.)

Warszawa, 31 maja. Delegacja Związku ziemian w dniu 30 bm. złożyła protest przeciw opracowanemu przez komisję rolną projektowi reformy agrarnej, a szczególnie przeciw podziałowi wielkiej i średniej własności oraz upaństwowieniu lasów, motywując, iż forma ta zagraża bytowi państwa oraz całej naszej kulturze gospodarczej.

Zawieszenie pisma.

Gdańsk, 30 maja (PAT.) Tutejsze dzienniki niemieckie donoszą, że na mocy rozporządzenia prezydenta policji wychodząca w Gdańsku „Gazeta Gdańska” została z dniem 26 maja zawieszona na 3 dni, ponieważ przez swoje „nieprawdziwe lub podlegające artykuły naruszały porządek publiczny i interesy państwowe”.

Przygotowania.

Lugdun, 30 maja (PAT.) Z Akwizgranu donoszą, że generał Robertson, naczelny wódz armii okupacyjnej Wielkiej Brytanji, przybył do głównej kwatery armii okupacyjnej belgijskiej w celu odbycia konferencji z generałem Michelem na temat łączności między wojskiem belgijskim i angielskim na wypadek posuwania się naprzód na prawym brzegu Renu.

Jeszcze rokuja!

Berlin, 30 maja (PAT.) Prasa niemiecka donosi, że w Szwajcarii rozpoczęły się rokowania między Niemcami, a bolszewikami rosyjskimi. Rokowaniom przewodniczy Parvus.

Tajemnicze przygotowania niemieckie.

Niemieckie zbrojenia.

Gdańsk, 31 maja (PAT.) Tutejsze dzienniki donoszą, że pułk kawalerji złożony z husarów i kirasjerów, należący do korpusu reńskiego, opuścił Osnabrück i udał się na wchód.

Nastroje w Niemczech.

Berlin, 30 maja (PAT.) „Vossische Zeitung” pisze o podnieconym nastroju ludności w Pruszech zachodnich i wschodnich. Nastrój ten powinien być przestrożą dla Polski. Wreszcie Niemiec sytuacja jest zadawalniająca. Ludność za-

Porozumienie z Włochami.

Lugdun, 30 maja (PAT.) „Temps” zapewnił, iż doszło do porozumienia w sprawie Adratyku ogłasza następujące informacje: 1) M. Rjeka i Sussak tworzy państwo niezależnie podane pod kontrolę ligi narodów. 2) Zara, Seben co będą oddane we władanie Włoch, które zrzekają się jakiegokolwiek innej części wybrzeża. 3) Włochy będą również miały pod swoim panowaniem Cherso, Lussin oraz Lissę. 4) Pozatem liga narodów powierzy Włochom mandat nad Albanją.

Warunki austrijackie.

Paryż, 30 maja (PAT.) Prawdopodobnie wręczenie traktatu delegacji austrijskiej nastąpiłoby w przyszły poniedziałek. Przebieg ceremonji będzie taki sam jak przy wręczeniu traktatu Niemcom w Wersalu. Sojusznicy zajmą miejsca na sali poczem delegacja austrijska będzie wprowadzona przez M. Wiljana Martina szefa protokołu. Clemenceau wygłosi kilka słów, na które odpowie kanclerz Renner, poczem wręczony mu będzie dokument zawierający warunki ententy.

Kłamstwa czeskie.

Cieszyn, 30 maja (PAT.) „Le Raport Quotidien” czeski dziennik wychodzący w Pradze w języku francuskim w dalszym ciągu donosi, nawet jeszcze pod datą 27 maja, że w Stanisławowie prasa żąda jednomyślnie przyłączenia tego miasta do republiki czesko-słowackiej. (Jeżeli mają taką samą prasę, jak Niemcy w Polsce, podtrzymujący „Godzinę Polski. Przep. Red.)

Groźna postawa socjalistów czeskich.

Cieszyn, 30 maja (PAT.) W sprawie przesilenia ministerjalnego w Czechach pisze „Pravolidu”. Uważamy dymisję Raszyina i Strańskiego za sygnał do doniosłych zmian w naszej republice. W państwie, którego naród w przeważającej części jest socjalistyczny, niemożliwy jest nadal rząd o większości burżuazyjnej, nie możliwą dyktatura burżuazji.

Na Węgrzech.

Cieszyn, 30 maja (PAT.) Według doniesienia „Narodnich Listów” Kłofacz przestał komisji wojskowej czeskiego zgromadzenia narodowego sprawozdanie z przebiegu wydarzeń na Słowacyzynie, w którym podniósł, że jeżeli rząd czeski nie uczyni wielkich wysiłków dla obrony Słowacyzyny, to trzeba będzie z niej zrezygnować wobec znacznie silniejszych sił węgierskich, ustawnie atakujących wojska czeskie.

Zapasy cukru u żydów.

Lublin, 30 maja (PAT.) „Głos lubelski” donosi, że na interwencję kobiet w jednym ze sklepów żydowskich skonfiskowała milicja miejska 7.475 funtów cukru.

Odebranie katolickiej katedry.

Naczelnik państwa otrzymał następującą depeszę: Naczelniku! Wśród wielotysięcznego ludu chełmskiego dziś poświęciliśmy twierdzę hańbiącego naszą Ojczyznę prawosławia, dawną katedrę katolicką i przywróciliśmy ją dla kultury katolickiej. Katedra ta będzie nadal ostoją wiary ojców naszych dla przyszłych pokoleń i og-

chowuje się spokojnie, tylko w Tylży wybuchł strajk kolejarzy.

Organizacja wojsk pruskich.

Gdańsk, 30 maja (PAT.) „Danziger Neuste Nachrichten” donoszą: Wszystkie wojska stacjonowane w Pruszech wschodnich złączone zostały w osobną grupę, do której oprócz 17 korpusu armji należą wszystkie inne sąsiednie wojska. Dowódcą tej grupy mianowany został generał Below, komendant 17 korpusu, a siedzibą jej sztabu jest Oliwa.

niskiem rozpalać miłość i ducha poświęcenia dla obrony Ojczyzny na wschodnich kresach Polski.

Imieniem ludu chełmskiego składam hołd Tobie Naczelniku państwa.

Podpisany: Biskup lubelski Fulman.

Naczelnik państwa odpowiedział, jak następuje: Ks. biskup Fulman, Lublin: Dziękując za wyrażone uczucia, łączy się z patriotycznym ludem chełmskim w radości z odzyskania odebranej mu przemocą dawnej katedry katolickiej. Przywiązanie do wiary ojców i gorąca miłość Ojczyzny pozwoliły ludowi chełmskiemu przetrwać zwycięsko najsrozsze prześladowania. Ze wzruszeniem przyjmuję wyrazy jego niezłomnej woli, że stać będzie nadal wiernie i czujnie na straży wschodnich kresów Rzeczypospolitej.

Naczelnik państwa

Józef Piłsudski

Jak się odbywają wiece lewicowe na prowincji.

W ubiegłą niedzielę, dn. 25-V, o g. 5 pp. do Strykowa wraz z ojcuzkami marjawickimi (przed samym Strykowem, śnać ze wstydu, wysiadł) przyjechał były minister z gabinetu p. Moraczewskiego, zwolennik i prezes klubu b. ministra Thugutta, poseł Błażej Stolarski, wójt z Będkowa.

Zagał wiec z. Fijałkowski, burmistrz tymczasowy ze Strykowa, zaznaczając, że nikomu nie wolno ani słowa się odezwać na to, co będzie mówił poseł. Wobec tego swobodnie mógł p. Stolarski dać wylew swej elokwencji, wywodząc, że Sejm to trup, gdyż na nieszczęście są

postowie należący do prawicy, a nie wszyscy do lewicy, że Naczelnik Państwa idzie tylko z lewicą. Następnie w sposób uwłaczający wyrażał się o Sejmie oraz posłach sejmowych, mówiąc, iż podczas głosowania wychodzą na herbatkę, że prawica sprzedaje Polskę itp.

Zaznaczył następnie, że thugutowcy popierać będą socjalistów, a socjaliści thugutowców, gdy będzie szło o wywłaszczenie kopalń, gruntów etc., że urzędnicy polscy, to zbieranina rosyjsko-austrijska, wobec czego na nich liczyć nie warto. Ze księżom trzeba odebrać ziemię, szczególnie w Poznańskim, gdyż tutaj to już rosyjski rząd to zrobił.

Następnie namiętnie burzył zebranych włóścian przeciwko ziemianom, siejąc nienawiść i prowokując gwałty.

Obecny na zebraniu miejscowy proboszcz zaprotestował przeciw różnym kłamliwym wywodom p. Stolarskiego. To nie podobało się p. Błażejowi, ale też i miejscowemu burmistrzowi, p. Fijałkowskiemu, który począł przeszkadzać proboszczowi w zabranii głosu, że rzekomo takie wyszło „prawo“.

Podziękowanie.

Wszystkim, którzy przyjęli udział w żałobnym obrzędzie

ś. † p.

1013 1

KAROLA TAUBE

I odprowadzili ciało na miejsce wiecznego spoczynku, a przedewszystkiem wtelebnemu dachowieństwu, Zarządowi Akc. Tow. J. John, współpracownikom i kolegom zmarłego składa najserdeczniejsze podziękowanie pozostała w nieutulonym żalu

RODZINA.

Następnie radził p. Stolarski kolejarzom, żeby sobie do uświadomienia sprowadzili socjalistów, a w sprowadzeniu przyrzekł swą pomoc. Poczem wystąpił gwałtownie przeciwko księżom. Spora ilość znajdujących się na zebraniu marjawitów pod wpływem słów p. Stolarskiego, omal, że nie rzuciła się na miejscowego proboszcza, na co groźną postawę zajęli katolicy, tak, iż omal zebranie nie skończyło się wzajemną walką.

W ten sposób postępuje sławetny p. Stolarski, burząc jednych przeciwko drugim, siejąc nienawiść i niezgodę w czasach, kiedy od spokoju i porządku w kraju zależy przyszłość nasza.

Na obrońców Lwowa.

Szkoła M 50 IV oddział: E. Krawczyk 2 mk. — B. Polczyński 10 kop. srebr. i 20 fen. — B. Nowacki 2 mk. — J. Sasaki 3 mk. — E. Ulatowski 20 halerczy — S. Wyraz 1 kor. 78 hal. i 9 kop. mied. — L. Górna 50 fen. — J. Krzywański 62 fen. — L. Jakóbczakówna 67 fen. — Molke 25 fen. — Jul. Szyjer 1 mk. — K. Witkowski 2 kor. 50 hal. 1 mk. srebr. — R. i J. Krenkowska 2 mk. i 10 kop. — M. Wyrębowska 1 mk. — Br. Pamińska 50 fen. — S. Adamczewska 50 fen. — Józ. Nowacki 50 fen. — K. Sowiński 50 fen. — J. Strzechowski 1 mk.

Helenów.

Niniejszem zawiadamiam Sz. Publiczność, iż w restauracji mojej od soboty, t. j. 31 b. m. codzień po poł. od 4-ej przygrywać będzie **SEXTET SALONOWY.**

Z poważaniem

A. Braune,

W sobotę, 31 b. m. NASTĄPI OTWARCIE **MLECZARNI w górnym ogrodzie.**

UWAGA. W każdą niedzielę i święta podwieczorki z tańcami. 996 1

SZYLDY wszelkiego rodzaju od 2 mk. kwadratowy łokieć

POKOJE od 20 mk.

wykonywa 1018-1

S. Kupiecki, Piotrkowska 18.

Do wynajęcia sklep

szewski z wyrobioną klientelą. Wiadomość w „Rozwoju“.

Piotrkowska 90.

Ceny konkurencyjne. Ważne dla kupców, kooperatyw, i spółek rolniczych.

Poscama na nadchodzące święta jedwabie, etaminy, taftę, batysty, towary wełniane na bluzki, wełny na ubrania damskie i męskie, ochustki, szale, plusze, kamasze, spodnie, gotowe ubrania, halki, sandaiki dla dzieci

OBUWIE WSZELKIEGO RODZAJU

czapki, kapelusze, pancerzy, nici, jedwab, pasta do obuwia. Wielki wybór kosmetyki, jak, mydło paryskie i krajowe, karmelki Fuchsa, kawę i t. d.

Dom Handlowo-Komisowy

L. Drutowski i S-ka

Łódź. 90. Piotrkowska 90. Łódź.

III Sprzedaż hurtowa i detaliczna III

Dla kooperatyw i spółek rolniczych **RABATII**

Zawiadomienie.

Fabryka zostaje uruchomiona we wtorek, dnia 3 czerwca r. b. i w poniedziałek wydawane będą księżeczki obrachunkowe.

Przyjęci zostaną:

1) do warsztatów — wszyscy pracownicy, którzy pracowali do końca, t. j. do dnia 25 marca r. b. oraz przedwojenni, którzy się w ubiegłym tygodniu zapisali, a następnie, w miarę zapotrzebowania, przedwojenni, którzy się dotychczas nie zgłosili,

2) do odlewni, modelarni, kuźni — tylko taka ilość, jaka do wykonania posiadanych zamówień jest potrzebna. — Blizsze szczegóły u Kierownika Odlewni.

Placa: Dla rzemieślników akordowo pracujących — według akordowych stawek: 1) określonych przez fachową komisję rzemieślniczą, 2) według dotychczasowych cenników, 3) za roboty nieobjęte cennikami, według wzajemnej umowy.

Placa: Dla dniówkowych rzemieślników, robotników i chłopców: pozostają dotychczasowe dniówki (godzinówki) bez zmiany.

ZARZĄD FABRYKI

Towarzystwa Akcyjnego „J. JOHN“

1016 1

w ŁODZI.

CACIOLA

OLUNA

I ZDROWIE-BOGACTWO!

Kto chce oszczędzić zdrowie i pieniądze niech użyje

WINO ŻOŁĄDKOWE № 7

firmy **M. D. OKOJEWA**

Łódź, Dzielna 11. 1024n2

„POLONIA“
Pasta do obuwia
L. Zawadzkiego

powszechnie uznana za najlepszą
Ządać wszędzie. 1014 15
Główna sprzedaż
Łódź, ul. Przejazd 16.

Biuro Reklamy Gersdorfa.

A.A. Meble z kilku polkojów wypredam tanio: Garnitur salonowy, drugi gabinetowy, tremo, kredens, stół, krzesła, łóżka, szafy, otomany, leżankę, umywalnię, portjery pluszowe, gramofon. Piotrkowska 261-4 front. 2987-5

1012-5

Wyprzedaz

Paletka

dla dziewczynek i chłopców
mk. 50.— 75.— 100.—
po tanich cenach

Palta damskie
Palta męskie
mk. 325 — 450.—

Garnitury męskie
mk. 410.— 550.—

Szmechel i Rozner
Piotrkowska
100.

A.A.A. Obręczyki złote od 40 marek para, pierścionki, kolczyki duży wybór, gwarancja za złoto 58 próby, zegary selenne, zegarki, najtaniej do w mieszkaniu prywatnym. Jan Placzk, Bezdzińska 10. 2900-10

Ciągnięcie V klasy LOTERJI R. G. O.

Wielka wygrana 750,000 Mk.

ANTONI DOBRUCKI, reprezent. Lot. kl. R. G. O. w Warszawie, Łódź

i na okręg łódzki, Łódź, Piotrkowska 96.

1010 1

Czarniecka Góra.

Uzdrowisko leśno-górskie, 3 wiorsty od st. Niekłań, na linii Koluski — Skarżysko. Wspaniałe warunki klimatyczne. Zdrowa, obfita i smaczna kuchnia. Dietetyka, wodolecznictwo, kąpiele słoneczne, kwaso-węglowe, ciechocińskie i wszelkie mineralne, elektryzacja. Ordynuje dr. W. Smoleński. Mieszkania dla rodzin z kuchniami do wynajęcia. W głównym sezonie przedstawienia teatralne, koncerty, reuniony, wycieczki i zabawy. Informacji udziela dr. W. Smoleński, ul. Andrzeja № 5.

Adres: Czarniecka Góra, p. Niekłań.

895 5

Zatwierdzony przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych

Związek Obrony mienia Polaków

poszkodowanych na terytorjum b. ces. rosyjskiego

zwołuje na PONIEDZIAŁEK, dnia 2-go czerwca r. b., o godzinie 4-ej po południu

w Białej Sali Hotelu Manteuffla

ZEBRANIE

celem referowania swojej działalności.

Związek ma na celu obronę interesów obywateli polskich, poszkodowanych na terytorjum byłej Rosji tak wskutek wojny, rewolucji, jak i działań rządu bolszewickiego, rejestruje ruble dumskie i carskie, straty mienia, papiery państwowe, dywidendowe, jak również należności w bankach rosyjskich w wszelkiej formie, zawartość safesów i t. d.

Referować będą przybyli specjalnie z Warszawy pp. dyrektor Henryk Lautenberg mecenas Stanisław Piękowski.

1020 1

Wejście na salę bezpłatne.

MAGAZYN OBUWIA

J. JANIEC

Poleca w wielkim wyborze buciki damskie, męskie i dziecięce. UWAGA!! Nadszedł większy transport pantofli płóciennych i prunelowych najnowszych fasonów.

880 n 2

UL. ANDRZEJA № 24.

Sklep

z mieszkaniem, szopami i światłem elektrycznym od 1 lipca do wynajęcia. Pańska 5.

1005-1

Różne lokale do wynajęcia.

Wiadomość w „Rozwoju“.

Sprzedż resztek

wielbanych, bawełnianych, jedwabnych i pluszowych

MARJA MAJER, Piotrkowska 90 lewa oficyna, I piętro. 1019 1

Uczeń

do lat 15-tu, ze średnim wykształceniem, uczących rodziców, POTRZEBNY na praktykę do biura. Oferty składać w „Rozwoju“ pod lit. „W. Z. 65“, 993 2

Kupię drut

gruby

stary, średnicy 2 do 7 mm. Oferty w „Rozwoju“ pod „Alfa“.

976 0

Kupię

dom murowany na rozbiórkę

Oferty z podaniem ulicy oraz wielkości domu w Rozwoju pod „Cegła“.

963-2

Wrształy Elektrotechniczno - Mechaniczne

H. BERNDT i S-ka

ŁÓDŹ, ULICA TARGOWA № 17.

REPARACJE DYNAMOMASZYN, MOTORÓW oraz WSZELKICH APARATÓW ELEKTRYCZNYCH.

Przyjmuje się roboty ślusarsko - mechaniczne jak: urządzenie popędów (transmisji) i reperacje różnych maszyn.

815-1

Nowy środek na porost włosów.

Na mocy udzielonego mi pozwolenia przez Warszawski Urząd Lekarski z dnia 10-go września 1909 r. za Nr. 5511 na rozpowszechnienie mojego wynalazku na porost włosów oraz swobodnego ogłaszania, wydanego mi przez tenże Urząd Lekarski z dn. 15-go września 1910 r., mam zaszczyt polecić mój wynalazek na porost włosów i przeciw wypadaniu i łupieżowi z bardzo dobrym rezultatem. Listy dziękczynne, poświęcone rejentalnie, dające rękojmię o skuteczności wynalazku posiadam. Sposobu użycia udzielam osobiście.

Marja Świątkowska,

Łódź, Średnia Nr. 53, m. 8.

970 2

Magazyn obuwia

T. OBREBSKIEGO

(istnieje od r. 1894)

1025 1

przeniesiony na ul. Piotrkowską 115

poleca znane z dobroci i solidnego wykończenia OBUWIE (również asortymentowe). Specjalność: buty dla wojskowych.

Ceny niższe.

Zarząd Towarzystwa

Warszawskich Cyklistów

w Łodzi

1007 1

podaje do wiadomości pp. Członków, że lokal klubowy został przeniesiony na ul. Piotrkowską № 174 (parter, lewa oficyna).

Uprasza się pp. Członków o liczne przybycie w dniu 3 czerwca o godzinie 8 wieczorem na przedwstępne ogólne zebranie dla omówienia spraw

WALNEGO ZEBRANIA

i otwarcia sezonu sportowego. ZARZĄD.

KWIATY

doniczkowe i cięte,

wiązanki, wieńce, kosze, dekoracje

najpiękniejsze i najtańsze

w nowo utworzonym ZAKŁADZIE OGRODNICZYM

FIRMY **Bronisław Lenica**

2. Główna 2.

1015 4

Biuro Reklamy Gersdorfa.

Pozew Edyktalny.

Sąd Arcybiskupi Warszawski w Łodzi.

Na żądanie powoda dra med. Stanisława Klukowa, zamieszkałego w Łodzi, wzywa niniejszem Ksawerę, Franciszkę, Gertrudę Klukowową, z domu Gnielińska, z pierwszego ślubu Kahnerową, z pobytu niewiadomą, aby w dniu 2 lipca 1919 r., o godz. 5 po poł., stawiała się w sali posiedzeń Sądu Arcybiskupiego Warszawskiego w Łodzi, ulica Ogrodowa № 22, i była obecna, gdy powód dr. med. Stanisław Klukow żąda będzie, aby małżeństwo, zawarte przez niego z pozwaną w dniu 18 lutego 1913 r. w Ewangelickim kościele Lutra w Wrocławiu, było uznane za nieważne.

Zastrzega się, że w razie niestawiennictwa Ksawery, Franciszki, Gertrudy Klukowowej zostanie ona uznana za nieposłuszną prawu (contumax), i sprawa zaocznie przeprowadzona i osądzona będzie.

Łódź, 31 maja 1919 r.

Sędzia prokurator

1022 1

kanonik ks. Bronisław Sienicki.

Mam zaszczyt zawiadomić Sz. Publiczność m. Łodzi i jego okolic, iż z dniem 2 czerwca r. b., przy ul. Piotrkowskiej 109, otwieram pierwszorzędną

Zakład Szewcki,

który będzie zaopatrzony w obuwie wszelkiego rodzaju fasonów—od najskromniejszych do najwykwintniejszych.

Mam nadzieję, iż sumiennym wykonaniem, jak również wyborowym towarem, wielce zadowolnię swych Szanownych Klientów, co zaufaniem swoim dopomogą mi zapewnić byt i powodzenie.

Polecając się łaskawym względom, pozostaję

Z wysokim szacunkiem

Józef Nagler.

(Szewc z Warszawy).

978 1

„CUD”

Kupują wszystkie oszczędne gospodynie jako doskonałą zaprawę do podłóg.

Istniejące dotychczas na rynku różne zaprawy do podłóg, przedstawiają masę, rozsmażającą się jak miękkie masło. Powstaje to skutkiem domieszki do wosków różnych innych niewłaściwych dodatków.

Zaprawa „Cud” nie rozsmażuje się, bo jest ścisłą, zaś zawiera bowiem w sobie same najlepsze woski i rozciera się tylko w cieniutką warstwę równomiernie.

Zaprawa „Cud” zasycha natychmiast, daje z prawdziwą łatwością przeszliczny, długotrwały połysk i używana być może w ilości minimalnej.

Skład fabryczny w składzie farb „RIPOLIN” Warszawa, Graniczna 9, tel. 94-93. 646 36 15

Elektoralna 30.

Tel. 250-65.

Żądać w składach aptecznych i mydlarniach.

Park Juljanów

otwarty dla publiczności

W dni powszednie od godz. 2 po poł. w niedziele od 9 rano.

702 1 ADMINISTRACJA.

STANISŁAWA BISKUPSKA

dawniej **W. MADLER** (Firma egzystuje od 1879 r.)

Łódź, ul. Dzieła Nr 1

Wielki wybór: Rękawiczek, Koltnerzy, Kramatów, Perfumerii i Towarów galanteryjnych. 922-2

CENY PRZYSTĘPNE.

Swierzbę i swędzenie skóry

usuwa szybko i radykalnie najdłużej w ciągu 5 dni

KREM „MUKUNA”

Najdogodniejszy w użyciu ze wszystkich dotychczas stosowanych środków, ponieważ

- 1) nie plami bielizny — posiadają kolor masła,
- 2) nie oblepia się po oiele — nie zawierają oszłości stałych,
- 3) wchłania się całkowicie w skórę, — stosują takowy podobnie jak glicerynę,
- 4) jest bardzo ekonomiczny — mając za podstavę sam tłuszcz, daje możność małą ilością natrzeć dużą przestrzeń ciała,
- 5) posiada miły zapach.

Leczą szybko i pewnie jest tanim. Wyrób apteki J. Waroczego, ul. Bednarska róg Furmańskiej. Cena 7 m. 50 fen. 859-12 ŻAŁAĆ WSZĘDZIE. Skład na Łódź, Lubożyński, Lutomiarska 21.

G I E M Z O L

PASTE do obuwia własnego wyrobu poleca **Marjan Wacław Gliński**

Proszę żądać wszędzie. 807 1

Wyborną pastę do obuwia

„DOBRALIN”

specjalnie wyrabia i poleca w przedwojennym — — — — — znanym wyśmienitym gatunku — — —

Teofil Pałczyński, ul. Nawrot Nr 43.

Sprzedaż drobnym kupcom i pp. Szewcom odbywa się codziennie oprócz niedzieli i święta od 2—3 po poł.

Dr. H. Sadkowski

choroby wewnętrzne

(specjalnie żołądka i kiszek)

Łódź, ul. Piotrkowska Nr. 120.

Telefon Nr 189.

Od 9—11 rano i od 5 do 7 po poł. 136—0

Dr. Feliks Skusiewicz

powrócił.

ul. Andrzeja Nr. 13.

Choroby skórne i weneryczne. Godziny przyjęć: od 9—11 i od 5—7 i pół p.p. Panie 11—12 rano. 9—0

Ważne dla krawoznów!

Fabryka do Tamborowania

IZAK BER, Południowa Nr 6.

Wykonanie najnowszych fasonów: ażur, sznurki, 2-igłowe sznurki, ręczne roboty i t. d. 949-1

W niedzielę, dn. 1 czerwca o godz. 4 po poł. odbędzie się

Popis gimnastyki rytmicznej i tańców plastycznych

uczennic

p. Heleny Paszke-Folakowej

w lokalu Kasya Oficerskiego (Piotrkowska 245)

Część dochodu przeznaczona się na samopomoc uczniom szkolnym. Orzeszkowej i p. Prysewicz.

Bilety codziennie od g. 4—6¹/₂ w gmn. p. Prysewicz, Sienkiewicza 35, I p. 955 1

Pensjonat w Poddebinie

w lesie, blisko woda, 10 minut od kolejki, 10, 15 marek dziennie.

Wiadomość: Andrzeja 4, Związek Nauczycielski, lub Cegielniana 66, m. 16, front III piętro. 943—1

Kupuję srebrne

RUBLE

Wiadomość w administracji „Rozwoju”. 675 0

WARSZAWSKIE

Towarzystwo Ubezpieczeń w Warszawie.

Główna Agentura pod firmą Józef Gułman

w Łodzi, Dz. elna 4

Przyjmuje do ubezpieczenia OD OGNI: ruchomości, nieruchomości fabryczne, budynki miejskie, składy i prywatne mieszkania, oraz ubezpieczenia od kradzieży z włamaniem i od rabunku kas w bankach, fabrykach i interesach handlowych, ruchomości domowych i inkasentów na mieście.

Subjenci poszukiwani. 881 n1

W 4 kl. Progimnazjum żeńskim

M. Hansenówny

Piotrkowska 209

egzaminu dla uczennic nowowstępujących rozpoczną się dnia 2-go czerwca o godz. 3 po poł. 926 : 1

SMOŁA gazowa

OLEJE maszynowe i cylindrowe,

Smary do wozów,

Olej gazowy (do motorów zamiast ropy).

Z. Mittelstaedt i S-ka

722 14

Łódź, Przejazd 42/44.

LECZNICA LEKARZY SPECJALISTÓW

Piotrkowska Nr. 17, drugie podwórze.

9—10	choroby oczu	codziennie	dr. Garliński
11—12	chor. skórne i wener.	„	dr. Dutkiewicz
11—12	choroby kobiece	„	dr. Ługowski
12—1	chor. wewnętrzne i dziecięce (płuc i serca)	„	dr. Osiecki
12—1	chor. kobiece i chirurg.	„	dr. Artyfikiewicz
1—2	chor. skórne i wener.	„	dr. Skusiewicz
2—3	choroby nerwowe	środa i piątek	dr. Mittelstaedt
2—3	chor. kobiece i chirurg.	codziennie	dr. Marx
2—3	choroby oczu	„	dr. Michalski
3—4	choroby skórne i wener.	„	dr. Stawowczyk
3—4	chor. wewnętrzne i dziecięce	„	dr. Jokiel
3—4	choroby chirurgiczne	„	dr. Goldberg
3—4	uszu, gardła i nosa	„	dr. Goldenberg
4—5	choroby kobiece	poniedziałek, środa i piątek	dr. Świeżyński
4—5	chor. nosa, uszu i gardła	codziennie	Dr. Zołędziowski
4—5	choroby oczu	„	

UWAGI: 1) Lecznica otwarta codziennie prócz świąt. 2) Porada 3 mk. Operacje i opatrunki wszelkiego rodzaju — od umowy. 638 0

BIURO TECHNICZNE

Jan Szopiński i S-ka

Łódź, Cegielniana 85

poleca

Kolejki wążketerowe dla celów przemysł.,

Lokomobile, maszyny parowe, motory,

Tartaki, maszyny obróbcze,

Pompy parowe, dźwigi,

materiały budowlane. 806n1

SMOŁĘ GAZOWĄ

do smołowania dachów, PAPI DACHOWĄ i wszelkie dodatki dla dekarzy poleca w WYBOROWYM GATUNKU

Jan Maciński

Przedsiębiorstwo robót dekarskich i asfaltowych

Łódź, Senatorska Nr 18 (dom własny).

